

Sjöfartspromenaden

Upptäck Mariehamn till fots

Mariehamn har mycket att berätta om ursprunget som torftig bondby, om den ryska gudmodern Maria och om alla stora skeppsredare. Staden med sina korta avstånd upptäcks bäst till fots, det blir en skön vandring genom Marias stad där sjöfarten alltid spelat en central roll.

Torget

Det var här det började-Mariehamns utveckling från en torftig bondby till en modern stad med stolta sjöfartstraditioner.

Självstyrelsegården & Julius Sundbloms staty

På torget står "Ålandskungen Julius Sundbloms (1865-1945) staty. Han var en av förgrundsgestalterna i kampen för Ålands återförening med Sverige – en kamp som resulterade i självstyrelse för Åland inom Finlands gränser. Sundblom blev det självstyrda Ålands första talman och var även chefredaktör vid tidningen Åland.

Tack vare självstyrelsen kan ålänningarna stifta egna lagar inom flera områden och den stora ljusa självstyrelsegården, invigd 1978, är centrum för Ålands lagting och landskapsstyrelse (parlament och regering) samt för förvaltningen.

Stadshuset

Stadshuset, en av Mariehamns monumentala byggnader, ruvar majestätiskt på sin kulle och har – känns det som – full kontroll över livet i staden.

Esplanaden

I diktningen är Mariehamn "de tusen lindarnas stad" och det tack vare den breda lindallé som går från öst till väst. Det är dock en liten överdrift, statistiken visar att det finns ca 700 kommunala lindar i Mariehamn.

Sittkoff

Rakryggad och kraftfull står affärsmannen och vicekonsuln Nikolai Sittkoff (1828-1887) staty i stadens centrum utanför en affärsgalleria, som bär hans namn.

Sittkoff blev Mariehamns första stora redare. I affären vid Strandgatan, såldes eftertraktade utländska varor, som fraktades hem med egna fartyg.

GE-Villan och segelfartygens konung

Här i den ljusa vackra trävillan vid Esplanaden bodde sjökaptenen och redaren Gustaf Eriksson med familj. Gustaf Eriksson blev på sin tid vida känd över stora delar av världen som den största och sista segelfartygsredaren.

Kyrkan

1884 fick Mariehamnarna en gudstjänstlokal i en sal i den nya folkskolan. Den kejserliga senaten ålade dock den unga församlingen att "så snart nödigt bliver" bygga en egen kyrka. Kyrkobygget diskuterades i olika omgångar och så småningom godkändes professor Lars Soncks kyrkoritningar.

Den första grundstenen murades den 4 september 1926. Biskopen talade och man sjöng. Då kom överraskningen – biskopen meddelade att två stadsbor lovat skänka 1.200.000 mark till kyrkan, ett enormt belopp som räckte till själva bygget och även till inventarier.

Först i juni 1927 skrev ortstidningen att sjöfartsrådet August Troberg och hans hustru Johanna stod bakom donationen. Den 11 december 1927 invigdes kyrkan.

Ålands Sjöfartsläroverk

I den monumentala byggnaden på kullen utbildas nautiskt befäl, vid läroverket finns idag närmare hundra studieplatser.

Både sjömansyrket samt – utbildningen har långa anor på Åland. Redan 1854 fanns navigation med i folkskolans läroplan i den dåtida huvudorten Godby och 1868 startade en statlig navigationsskola i Mariehamn.

Tullpackhuset

Huset är ritat av arkitekt Lars Sonck och uppfördes i slutet av 1800-talet. Här låg stadens tullstation och här fanns väntsalar för dem som skulle resa iväg med ångbåtarna.

Mannen vid ratten

Sjön ger och sjön tar. Det är den krassa verkligheten för sjöfarande folk. Många ålänningar har funnit sin grav i havet och för att hedra deras minne restes statyn "Mannen vid ratten".

Ålands Sjöfartsmuseum

Ålands stolta sjöfartstraditioner förvaltas i Ålands Sjöfartsmuseum, som öppnades 1954. Byggnaden ritades för ändamålet av arkitekt Jonas Cedercreutz i Helsingfors. Den speciella inomhusmiljön ger känslan av att befinna sig ombord på ett fartyg.

Museifartyget Pommern

Den svartmålade barken Pommern, numera stadigt förtöjd i Västerhamn, är en av sjöfartsstaden Mariehamns främsta sevärdheter.

Pommern byggdes 1903 i Skottland för ett tyskt rederi och seglade då under namnet Mneme. Pommern klarade många svåra under sina resor och blev känd som en snabbseglare. Hennes resa 1923 från Köpenhamn till Australien på 75 dygn blev århundrades snabbaste på den sträckan.

1938 kom Pommern till Mariehamn för gott.

ÅSS Segelpaviljong med gästhamn

Den röda byggnaden nere vid hamnen är även den en skapelse av arkitekten Lars Sonck. Villan kallad "örnboet" låg från början på en klippa uppe i Badhusparken.

Den byggdes 1896 som sommarvilla åt en av läkarna vid badanstalten och flyttades på 1920-talet till sin nuvarande plats.

Villan ägs av Åländska segelsällskapet (ÅSS) och inrymmer en restaurang.

Badhusparken & Doktorsvillan

Namnet på parken och på den ljusa trävillan med vacker stenfot och orangefärgat tak minner om den tid då Mariehamn var en modern badort. Staden satsade tidigt på turism och redan 1889 byggdes ett badhus i Västerhamn.

Vattentornet & Kärleksstigen

Från vattentornet uppe på Badhusberget är utsikten vid över stad och hav.

Längs berget finns bekväma vandringsstigar med trappor och träspångar.

Den uthuggna stigen i berget, som folkhumorn döpt till kärleksstigen är från badhusepokens dagar.

Den som vill upptäcka mera av Mariehamn kan gå två extra svängar med utgångspunkt från torget.

Ångbåtsbryggan

Den som förr i tiden reste till eller från Åland gjorde det troligen med ångbåt.

1866 började ångaren "Amiral von Platen" regelbundet anlöpa Mariehamn

och det var en högtidsdag i den unga staden. "Ångvislan löd som en

segerfanfar" enligt stadens historieskrivare. Ångbåtar i inrikestrafik anlöpte

ångbåtsbryggan i Österhamn övriga kom till Västerhamn.

Sjökvarteret

Att bygga skutor var nästan en vardaglig företeelse på Åland under det förra århundradet. Från mitten av 1800-talet och en bit in på 1900-talet byggdes ca 300 träfartyg på Åland. De blev större och större och seglatserna gick längre och längre.

Bönderna på Åland gick samman i partrederier som ägde skutorna, därför går den här perioden i den åländska sjöfartshistorien under namnet allmogeseglationen.

Båtbyggartiditionerna lever vidare i Sjökvarteret i Österhamn och visas här för allmänheten. Utställningen i båt- och skeppsbyggerimuseét skildrar skeppsbyggnaden på Åland från 1700-talet och framåt.

Södragatan

Längs gatan finns äldre trähus bevarade. Flera av dem har ritats av Hilda Hongell, som var Finlands första kvinnliga byggmästare. Några av husen är dekorerade i så kallad schweizerstil, som var på modet kring sekelskiftet.

Vid Ålands Turistinformation Stora gatan 8 i Mariehamn kan du köpa folder med ytterligare info och karta över Sjöfartspromenaden.

Tel: +358 18 24000

E-post: info@visitaland.com